

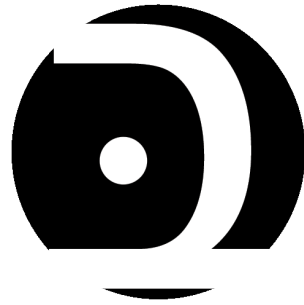
בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
נשא-שבועות תשפ"ב

[244]

מהארכיון וספר שאל לבי

ב. עבודת פסח ושבועות בפנימיות הנפש.....

ג. מאכלי חלב בשבועות - הטעם הפנימי.....

ג. פרחים בבית ובביהכ"ס בשבועות - שורשו וטעמו.....

ד. חג השבועות יום הדין על התורה - מדוע לא נתקנו תפילות מיוחדות.....

ד. ליל שבועות - לימוד לבד.....

ה. מהות חג שבועות ביחס לנשים ולנערות.....

ה. ליל שבועות - צורת הלימוד.....

ו. חג שבועות - האם להתאמץ למצוא מקווה.....

ו. צורת הלימוד בליל שבועות.....

עבודת פסח ושבועות בפנימיות הנפש מארזין שו"ת

לכבוד הרב שליט"א, יש לי שאלה בנוגע לפנימיות העבודה שיש לנפש האדם מצד עבודת הזמן שבין פסח לשבועות.

בפסח העבודה בנפש לכאורה היא העבודה של פשיטות, ביטול אני, ענוה. זהו המשמעות הפנימית של מצה, לחם עוני, לחם של ענוה, לחם של פשיטות, מצב בנפש של "אין אני", ביטול האני והרגשות של הפשטה מה"אני", שהאדם מופשט מה"אני" כיון שיש רק את ביטולו למציאות הרבש"ע. וביחד עם זה יש את איסור אכילת חמץ בפסח, כיון שחמץ מורה על גאווה ועל ענין ישות שבאדם, ובפסח העבודה היא ענוה, פשיטות, "מצה" שהוא לחם עוני, היפוך הגאווה והישות, ה"חמץ" שבנפש.

לאחר מכן יש נפילה מהמוחין דגדלות של פסח לעבודה של קטנות, עבודת ספירת העומר, שהוא עבודת הבירור המידות של הנפש הבהמית שלנו, לטפל עם הבהמיות של הנפש ולתקנו, עד שמגיעים אל חג השבועות. בחג השבועות, השתי לחם בא מחמץ דייקא, בהיפוך מפסח שיש בו איסור חמץ. וראיתי שהרב יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א מסביר שהעבודת הנפש בשבועות הוא לא המצב של "אין אני" כמו בפסח, אלא ל"הקריב" את אני לה', ליקח ה"אני" ולהקריבו לה', להקדיש את הרצונות שלנו ולשעבדם לרצון ה'. כלומר שבשבועות אנו צריכים ליקח את החמץ שלנו, את האני שלנו, ולהקריב אותה לה'.

וא"כ נמצא לכאורה שבפסח יש עבודת את ביטול האני באופן שהאדם אינו חש את האני בכלל, כיון שאין אני ויש רק את מציאות הרבש"ע, וזהו ההפשטת האני בפסח שהוא מרומו ע"י הפשיטות של המצה, אבל העבודה בשבועות אינו להפשיט האני אלא באופן שונה, ליקח האני שלנו ולהקריב אותה לה'. אם זה נכון, לכאורה השאלה היא, למה הסולם בנוי כך? לכאורה השלב הראשון בעבודה הוא הקרבת ה"אני" לה', ורק לאחר מכן יש את עבודת ההפשטה, להפשיט את כל הרגשת ה"אני" בכלל ולהרגיש רק את מציאות הרבש"ע. א"כ למה הסדר הוא הפוך (פסח שהוא הפשטת האני, אין אני בכלל, ואח"כ שבועות, הקרבת האני להרבש"ע)?

תשובה:

בשבועות אין גדר הדבר הקרבת האני כפשוטו, אלא נגלה ביום החמישים, שער הנו"ן, כללות ההפכים. אני - אין, בבת אחת. ונגלה האני האמיתי, הוא ית"ש, ומכח כך נדבק האני הנברא באני האמיתי.

ומה שבפסח נגלה אין, הוא בסוד ביטול החכמה דייקא, כמו שהוזכר פעמים רבות בספרי האדמו"ר הזקן, ולא ביטול של ענוה בחינת בינה. כי בליל פסח נגלה אנכי יוצא בתוך ארץ מצרים, גילוי אור א"ס שלמעלה מממלא כל עלמין ולמעלה מסובב כל עלמין. ואח"כ ביום ראשון נגלה אור הסובב, בבחינת יציאת מצרים בפועל, ששם נאמר ויסב אלקים, לשון הסבה (כמ"ש שמ"ר), ולשון סיבוב, ושורש אור הסובב ואחריו מאיר אור הממלא, ובעיקר בירידת המן.

ובשבועות מאיר אחדות כולם יחדיו. ממלא, סובב, ולמעלה מכך בבת אחת, בסוד אני - אין. כנ"ל.

מאכלי חלב בשבועות - הטעם הפנימי

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

מה הקשר בין מאכלי חלב לשבועות. ואיך אדם יכול להכניס יותר פנימיות אל תוך מעשה זו של אכילת מאכלי חלב בשבועות.

תשובה:

כבר נתבארו בזה טעמים רבים, ובס"ד הוצא לאור קונטרס ובקרבנו ע' טעמים לדבר. ונוסיף עוד טעם בס"ד.

תינוק כל מאכלו אינו אלא חלב לרוב עדינותו, ובמ"ת נגלה הוא ית"ש, וירד ה' על הר סיני, וכאשר נגלה הא"ס ב"ה, שאין לו קץ וגבול, הנבראים כולם נהפכים בערכו לקטנים. ולכך במ"ת כל ישראל נתגלו כקטנים ממש "כגמול עלי אמו", שיונק חלב משדי אמו, ולכך נהגו לאכול מאכלי חלב כתינוק. ובמצב זה האדם נמצא בתמימותו העמוקה, ובשבועות חוזרים לתמימות זו, ומתוך תמימות זו דבקים בו ית"ש, תמים תהיה עם ה' אלקיך, ופרושו תמים תהיה - אזי - עם ה' אלקיך, אזי אתה עם ה'. ומכך כך דבקים בתורה, בבחינת תורת ה' תמימה.

פרחים בבית ובניה"ס בשבועות - שורשו וטעמו

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

מה הקשר בין פרחים בבית בשבועות. וכשהאדם רואה את הפרחים בשולחנו בשבועות, איך הוא יכול להתבונן על דבר זה באופן פנימי ולהפוך דבר חיצוני זה לדבר פנימי או דבר עבודה? והאם יש עומק במנהג זה משום שהפרחים הם זכרון למה ש"פרחה" נשמתן של ישראל בשעת מתן תורה?

תשובה:

שורש מנהג זה הובא בשו"ע או"ח (סי' תצ"ד), שנוהגין לשטוח עשבים זכר למתן תורה שהיו שם עשבים סביב הר סיני כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וכתב המ"א שם שנוהגין להעמיד אילנות בבהכ"ס ובבתים זכר שבעצרת נידונו על פירות האילן ויתפללו עליהם. והגר"א ביטל מנהג זה, משום שעכשיו הוא חק העמים להעמיד אילנות בחג שלהם. עיי"ש במ"ב סק"י.

והרי שבפוסקים הוזכר בעיקר לשון של אילנות ועשבים. אולם כלול גם שם תואר פרח בדבר. ויש נהגו לחלק שושנים רמז לישראל שנמשלו לשושנה.

ושורשי הדברים. נודע שבשעת שורשי הקלקול הראשון שעליו אמרו חז"ל שהיה בונה עולמות ומחריבן, בחורבן

ד שו"ת בלובי משכן אבנה · נשא-שבועות תשפ"ב [244] מהארזין

זה חלקי האור שהיו בו נפלו לרע, ומספר החלקים שנפלו הם כמנין רפ"ח. ורמו לדבר אמרו "ורוח אלקים מרחפת על פנים המים", מרחפת - אותיות - מת - רפ"ח. ובשעת מ"ת (ר"ת מ"ת, שהפך לתם, תורת השם תמימה) פסק המות, כמ"ש בריש ע"ז לחד מ"ד. ואזי אותם חלקי האור, רפ"ח, נתעלו, וז"ש שפרחה נשמתם, כלומר שעלה יחד עמהם חלקי אורות הללו. וזהו עומק מ"ש ששוחטין עשבים זכר למ"ת שהיו שם עשבים סביב ההר, כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וביאורו, שהבהמות נתעלו ממדרגת בהמה למדרגת אדם, כנודע, שבפסח קרבן שעורים מאכל בהמה, ובשבועות חיטים מאכל אדם. ולכך נאמר הצאן והבקר אל ירעו, שאזי נתעלה הכל למדרגת אדם. ואשר על כן למעשה כתב המג"א שמעמידים עצים זכר לכך שבעצרת נידונים על פירות האילן ויתפללו עליהם. והיינו תפילה לתקן אכילת עץ הדעת, שהוא הפרי הראשון שנאכל, ולגלות פרי של עץ החיים מכח התורה שהיא עץ חיים, ולכך נהגו להעמידם סביב למקום הקריאה בתורה, שהיא עץ חיים למחזיקים בה.

חג השבועות יום הדין על התורה מספר שאל לבי

לכבוד מו"ר ועט"ר שליט"א. ידועים דברי השל"ה הקדוש שפי' "בעצרת נידונים על פירות האילן", שנידונים על התורה בחג השבועות. ולכאוי יפלא מאוד מדוע לא למדונו שאר רבותינו ענין נורא זה? וגם מדוע לא תקנו חז"ל הכנה גדולה לחג השבועות, לפחות כעין שתקנו לקראת ימי הדין של ר"ה ויוהכ"פ, כראוי למי שעומד בדין על התורה שבה תלויה כל העליה הרוחנית שלנו? ועוד. בשל"ה הקדוש כתוב כי בחג השבועות דנים את האדם לכמה תורה יזכה בכמות ובאיכות מדוע לא תקנו חז"ל תפילות מיוחדות על כך? יישר כח.

תשובה:

התורה ניתנה במסירות נפש, שעל כל דיבור פרח נשמתם, וכן בכל שנה עיקר מדרגת יום זה מסירות נפש שלמעלה ממדרגת תפילה. ומסירות נפש הוא בבחינת "הלכה ואין מורין כן", ולכך לא נתבאר סדרי עבודה זו בדברי רבותינו.

ליל שבועות - לימוד לבד מספר שאל לבי

ביחס ללימוד בחג שבועות, מי שלימוד זה מפריע לו בסדר לימודיו ביום. האם עדיף ללמוד בלילה יחד עם הציבור משום אל תפרוש מן הציבור, או שהתועלת והעליה הפרטית שלו עדיפה על חשש זה של פרישה מהציבור?

תשובה:

אם אין ניכר הפרישה ראוי ללמוד לבדו באופן שזה תועלתו. ואם אפשר לו לפחות זמן מועט ילמד עם הציבור. וכן יקשור נפשו בשרש נשמות ישראל ולא ילמד לבדו כפשוטו.

מהות חג שבועות ביחס לנשים ולנערות

מספר שאל לבי

מהו מהות חג השבועות ביחס לנשים ולנערות, והאיך אפשר להסביר להם את הקשר שלהם לקבלת התורה. במיוחד שהחלק שלהם הוא רגשי, האיך אפשר להסביר להם ברגש את מהות החג?

תשובה:

- א. ויחן ישראל כאיש אחד בלב אחד - אחדות עם כל ישראל.
 - ב. התקשרות לשרש הפנימי ביותר - מאור שבתורה שלמעלה מדעת חכמה ובינה. והוא מדרגת "תורת ה' תמימה".
 - ג. בפועל - מדרגתם מדרגת שירה "תורה איקרי שירה", "וענתה בי השירה הזאת לעד".
- [הערכת המערכת: להרחבת חלק זה, ניתן לקרוא את השיעור שירת האשה באספקלריא יהודית, שהובא בספר בלבבי משכן אבנה - מועדי השנה, ח"ב, עמ' תצז].

ליל שבועות - צורת הלימוד

מספר שאל לבי

מה הרב מציע לעשות בליל שבועות מעבר למה שהרב לימד אותנו שהאדם צריך להכין עצמו. מה סדר הלימוד שהרב מציע? האם לצאת גם להתבודדות? האם ללמוד אותו סדר שיש באותו מקום שהאדם גר או שהוא ילמד לבד?

תשובה:

ללמוד מתוך חיבור עמוק מח ולב, כל אחד לפי חלקו, מהמקום העמוק ביותר בנפשו, שער החמישים שבנפש, ביום החמישים. וכחלק מכך יש גם לגעת ב'לבד' שבנפש, שהוא המקום העמוק ביותר בפרטיות הנפש [ע"ע ערך תורה שאלה].

חג שבועות - האם להתאמץ למצוא מקווה

מספר שאל לבי

האם לעשות מאמץ מיוחד למצוא מקווה?

תשובה:

כ.

צורת הלימוד בליל שבועות

מספר שאל לבי

שלו' להרב שליט"א.

הרב אמר שהעבודה בליל שבועות הוא להתחבר ככל היותר אל שער הנ', תורה של קודם החטא, תורה מתוך מסירות נפש. איך אני יכול לעשות את זה למעשה. שהרי בתורה האדם צריך להיות מרוכז רק בשכל, ולא להכניס הלב וההרגש. א"כ איך בליל חג השבועות אדם יכול לחבר את עצמו אל שער הנ' שהוא ענין של לב, בלי לטשטש שכלו. בשלמא אם האדם לומד דברי אגדה בליל שבועות, אז הוא לומד באופן של לב, אבל אם אדם לומד או חוזר על שמעתא, איך הוא יכול להיות מרוכז בשכלו בליל שבועות על לימודו, אם הוא ג"כ רוצה להכניס עבודה פנימית לתוך לימודו. (וכמובן ששאלה זו נוגעת רק לאדם פנימי ולא לאדם שהוא לומד רק באופן של ידיעה שכלית קרה בלבד).

תשובה:

קודם לימודו יכוון לבבו, מתוך עומק הלב ותשובה, כמ"ש הנפה"ח, שער ד'. ולפיכך חלק הלב בעיקר שייר קודם הלימוד, כהכנה ללימוד, "ולבבו יבין ושב". ולאחר שהכין לבבו היטב ידבק מחשבתו בהשקטה ובריכוז מדויק מתוך התאמצות מחשבה עדינה, שקטה, עמוקה וחדה, עד כלות כח המחשבה, מתוך שקט פנימי, רוגע ונעימות. וכך יעשה וחוזר חלילה לפי ערכו מתוך הכרת כוחות נפשו ללא שבירת כלי המוחין שח"ו בזה נפלו רבים. ולכך נצרך הפסקה של השקטה ביני לביני. וצורה זו למעשה: תחילה תשובה ובירור הלב, אח"כ דיבוק מחשבה באומץ עד כלות המחשבה מתוך נעם, כנ"ל, ואח"כ השקטה, מנוחה של קדושה. וחוזר חלילה. וקרוב לכך היה צורת לימודו של החזו"א כל ימי עומדו על דעתו.

לבירורים בנושאי ״בלבבי משכן אבנה״

ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452

ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

לקבלת העלון השבועי בדוא״ל,

וכן מקובץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו״ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

שיעורי מורינו הרב שליט״א

מופיעים ב״קול השון״

ישראל 073.295.1245

USA 718.521.5231

בס"ד

בלבבי משכן אבנה עולם ברור

המאמרים שבאו בספר זה, רובם נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות בעיר בני ברק. כל שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות, ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם. בחלקו האחרון של הספר מופיעים "מאמרי התקופה" - מתוך שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת לאור לראשונה.

הפצה אבדומוביץ

03.578.2270

משלוח בדחי העולם

ספרי אבדומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294

ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15,
ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

USA: SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652

בס"ד

בלבבי משכן אבנה בעל שם טוב - להב איש

ספר בעל שם טוב התחבב לדורות, אלא, שמאמריו בעוד שהם עמוקים הם גם תמציתיים, מצב הגורם קושי להבינם ולהשיגם. הרב מגלה רבות מהעמקות שיש בעשרים ושישה מאמרים ראשונים של פרשת בראשית.

בספר להב איש, סידר הרב וביאר את מאמרים אלו על פי סדר הנושאים, כולל: תורה, תפילה, אהבת ה', אהבת ישראל, אכילה בקדושה, אמונה, אמת, בחירה חופשית, בטחון בה', וקדושה

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי אברומוביץ רח. קוטלר 5, בני ברק 03.579.3829	הפצת ספרי קודש דח. דוד 2, ירושלים 02.623.0294	ספרי מאה שערים רח. מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567
---	---	--

סניפים ספרי אור החיים

USA: SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652

בס"ד

בלבבי משכן אבנה

תיקון כח התאווה

ספר זה עוסק בביאור פרטי מידת התאווה הרעה שבאדם, והדרכה מעשית לאופן תיקונה. האופנים שבהם מתגלית מידת התאווה בנפש האדם רבים הם מאוד. בספר זה מובאים ט"ז האופנים היותר עיקריים והיותר בולטים, שבהם מתגלית מידת התאווה בנפש האדם.

הפצה אברומוביץ

03.578.2270

משלוח ברחבי העולם

ספרי אברומוביץ

רח. קוטלר 5,

בני ברק 03.579.3829

הפצת ספרי קודש

רח. דוד 2,

ירושלים 02.623.0294

ספרי מאה שערים

רח. מאה שערים 15,

ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

USA: SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652

בס"ד

בלבבי משכן אבנה

נפש החיים שער ד'

מטרתו של ספר נפש החיים שער ד' עם פירוש בלבבי משכן אבנה הוא, לברר מהו עניינה ומהותה של התורה הקדושה, ואת יחס חיבורו של ה'אדם' לתורה הקדושה, בכל מדרגותיה. [562 עמודים]

הפצה אבחומוביץ

03.578.2270

משלוח ברחבי העולם

ספרי אבחומוביץ

רח. קוטלר 5,

בני ברק 03.579.3829

הפצת ספרי קודש

רח. דוד 2,

ירושלים 02.623.0294

ספרי מאה שערים

רח. מאה שערים 15,

ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

USA: SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652